Bykɵ byriin proliitaariinar negedegtɵ! — Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin YNEN

BK (b) namiin B-M. mozkom ba B-M. resp. TK bolon yiledb. ebleliin B-M. zeblɵliin ɵmɵnɵɵs eder byri niitelegdene. Ɵdɵr byri garça baina.

1933 on Nojaabri 17

№258 (1115)

Zakika yne

Sara byriin 2 tɵk. 50 mɵngɵ 3 sariin 7 tɵk. 50 m. 6 sariin 15 tɵk. 12 sariin 30 tɵk. dugaar nezeediin yne 10 mɵngɵ

„YNENII" KOROONII AADRIS
Центрсоюзная, 19.
№№ телефонов: редактора-344, секретаря-323

Olzo kubaariiigi zɵbɵɵr ɵngɵrgɵkɵ

Kolkooznuudta olziigi ba urgaciigi „kesen azaliin toogoor ba çanaraar" gesen Leeninii kɵdɵleçɵgyi zarumiin yndeseer zɵbɵɵr kubaalga bol caaşani kolkooznuudiigi emkidkel—azakuin ba ulas tɵriin talaar bekizyylke, niudargaçuudtai, korolon syidkegçedtei loodorinuudtai ba socialiis zeeriiigi kulagailagçadtai—ede bygede ceber ceke kolkoozniguudiin azaliin yreer, kɵngɵn olzoor amidaran suukiigi sedegçedtei erçemtei temeceke keregte jike çukala uçartai. Ene bol (olziin kubaalga—Red) olon niite kolkoozniguudiigi azalda ba kolkooziin zeeridɵ socialiis josoor kanduulan kymyyzyylke kolkooznuudta too medeenii keregiigi zɵbɵɵr tabika keregiigi kyçɵlekɵ, kolknozniguudiigi engiin —ɵmçiin kyselees çɵlɵɵlɵkɵ ba tedenii angigyi socialiis bɵlgɵmiin bodoto azalçad bololdo tusa'aka, bygede kolkooznuudiigi bolşoviigiin ba bygede kolkoozniguudiigi çanga çadaltai bolgoko keregte tusalana. (BK(b) N ba BMR AKS togtooloos)

Enyynees baicaabal, kolkooznuudta 1933 onii olziigi ba urgaciigi zɵbɵɵr kubaalgiin jike udkataini ile Ene kemzeegi mɵnɵɵ zilde zɵbɵɵr ɵngɵrgɵl bol ilangajaa çukala. Ene 1933 on dotor kolkooznuud niite deere dotoroo şurgan orood koroto syidkel kiize baisan niudargaçuud ba bişe angiin karça etegeedyydiigi ceberlen gargaza ulas tɵriin talaar bekizeke keregiin çukala alka kesen ba kolkoozniguud niite dee ree azalda ɵɵsɵdiingɵɵ kandaliigi saizaruulaza baisanaas kolkooziin yiledberiin yriigi nileed jikedkesen Mɵnɵɵ ziliin kolkooziin jike urgaca enyyniigi gerçelene.

Olziin ba urgaciin kubaalgiigi zɵbɵɵr ɵngɵrgɵkiin tɵlɵɵ beledkeliin kɵdɵlmɵriiigi sainaar jabuulaka keregtei

Beledkeliin kɵdɵlmɵri erkilekedee, ɵngɵrɵgçɵ ziliin olziin ba urgaciin kubaalgiin bygede dutamaguudiigi ba alduunuudiigi saitar bodomzodoo abça tedeniigi mɵnɵɵ ziliin kubaalga deeree gargaka ygei.

Ɵngɵrɵgçɵ ziliin kolkooznuudiin olziin ba urgaciin kubaari deere jamar dutamaguud baisamba?

Kolkooznuudiin olzonuudiigi eldeb namiin zaabariaas gaduur foondonuudiigi olon kolkoonuudta baiguulan kaişa kereg yrilte kiisen. Ynendee ede foondonuudani loodori ba kɵdɵlmɵri kiideggyineriin kooliin zasa boloson baika juma.

Zarim kolkooznuudta kubaarini caarsan yldesen.

Azalta ɵdɵrnyydiigi mɵn kaişa kereg yrisenees, kolkooziin kɵdɵlmɵridɵ kanamzataigaar jabagçadni loodoronuudtai adaliaar olzodo kabaadalsan baika jum.

Kolkooziin kɵtɵlbɵriiin gargaçani 3 proc. deeşe bişe baika josotoi aadla 15 proc. kɵrsɵn.

Ene metiin dotuunuudni olon kolkooznuudta mɵnɵɵç baina.

Tiimees beledkeliin kɵdɵlmɵri jabuulaka zuuraa ede gol dutuunuudiigi bodomzodoo abça mɵnɵɵ ziliin olziin ba urgaciin kubaalga deere gargaza bolko ygei.

Enyynii tɵlɵɵ kolkoozniguudiin azalta ɵdɵrnyydiin temdeglelnyydiigi ene nojaabriiin 20 kyrter şalgza bygede todoroson dutuunuudiigi oiriin cagaa zasaka josotoi. Azalta ɵdɵrnyydiin buruugaar biçegdesen tukai kolkoozniguudiin oruulsan bykii gomodolnuudiigi 5 konbgiin bolzor dotor yzeke keregtei

Kolkooznuud dotoro olzo kubaariiin jabaciigi aimaguudiin namiin komiteeduud, AKS, MTS-iin direegcenyyd ba kolkooznuudiin pravleeninuud ɵdɵr cag byri şalgaza, zeb kɵtɵlbɵri ɵgɵzɵ baika ba jamarç ondoo foondo baiguulka ygei. Tiigebeç, BK(b) N. TK ba AKS aavgustiin 18-nii togtooliin yndeseer, kerbeede kolkoozçodiin ɵɵsɵnɵɵ durlaza, bykii geşyydiingee 3-2 kubiigi baiguulza togtool gargabal, dooro zaabarilasan foondonuudiigi baiguulka erketei gebel: kolkooznuudiin dotorki kɵdɵlɵkegyi foondiigi yrgedkeke, mɵn invaliidnuudta, ulaan ceregiin bɵlɵnɵrtɵ tuslamza ɵkɵ foondonuudiigi baiguulza çadana.

Zygeer olzo kubaariiigi kiikees urida arga bişe, yrisenii, strakovoi, furaazno g.m. foondonuudiigi dyyren baiguulka. Enyyn tukai delgerengyi zaabari BK(b) N MK togtooldo baika tere bol manai sonindo tolilogdoson tula tyygeer kɵtɵlbɵri bolgoko.

Ɵngɵrɵgçɵ ziliin olzo kubaarida zarim aimaguud dotoroo alban zakiraanii gargaçiigi zigşyyritei geer ɵrgɵsɵn baina, Enyyniigi ene zilde eris korimzoloko keregtei. Ene zilde urgaciin olziigi kubaakada, bykii ujalgata tɵlbɵriigi gyicedkesenii syyleer, yldegçe toogoos 0,5 proceentoos deeeşe bişe karaka josotoi.

Olzo kubaariiigi cag bolzortoni zɵbɵɵr ɵngɵrgɵkɵ kereg bolbol aikatar jike ulas tɵriin [illegible] aza akuin çanartai kereg bolon, tere tula bykii sanalaa enyyn tukai çukalaçalaka zailaşagyi.

Tariaatuşaalgiin gyicedkeliin amzaltiigi ɵmçiin azaltan koişo tataza baina

Ɵmçiinkin teeşe niuuraaraa karaka

Tariaatuşaalgiin gyicedkeliin jabaciigi ɵngɵrɵgçɵ ziliinkitei zergeçyylen karaza yzebel, ene zilde nileed jike amzaltatai—teempiin taalar baika juuma. Ene amzalta bol, imagta kolkooznuudiin dabasan şuu. Manai respyybligiin MTS iin dergede baiguulagdasan ulas tɵriin keltesyyd bol, ɵɵsɵdiin bolşoviig mergezelte kɵtɵlbɵri dooro ɵɵsɵdiin karijata kolkooznuudiigi emkidken zagcaaza, ene ziliin tariaatuşaalgiin kampaaniigi amzaltataigaar erkileze, respyybligiin jikenki kolkooznnudiigi tariaatuşaalgiin talaar amzalta oguulzai. (Tynken, Bajandai g. m.).

Tiigebeç, tariaatuşaalgiin teempe bol, niite deere ton kangalta ygei jabaza baina. Nojaabriiin 15-nii medeegeer MTS-iin karijaata kolkooznuud—52,7%, bişe kolkooznuud—66.5% ba ɵmçiin azaltan oroido 33,0% gyicedkeze, bykii respyybligiin kolkooznuudiin dabasan jike boco amzaltiigi buzarluulza, tariaatuşaalgiin ziliin tɵsɵbiigi gyicedkeke jabadalda toibo uça ruulza baina. Ene ɵdɵriin gol bolko tuiliin çukala zorilgo bol, ekin tyryyn tariaatuşaalgiin kereg gɵze mederelgyi, egeen syylde şiregdeze baina. Tariaatuşalgada katuu daalta abasan niudargaçuud çanga çadaltan mɵn ɵdɵriin medeegeer daabariiiga jɵrɵ—6,5%, ene ton zigşyyritei too baina.

Iime buzagai baidaliin gol şaltagaan kaana bainab gekede?, ekin tyryyn ɵmçiin azaltaniigi toolgyi cegnelgyi egel orkizo, namiin ba zasagiin tariaatuşaalga tukai gargasan tyykete kɵdɵlɵcegyi togtooliin gol udkiigi niite ɵmçiin azaltanii dunda, niite nebterelgiin kɵdɵlmɵriiigi erkileze oilguulsan ygei, niitiin kɵdɵlmɵriiigi zakiraani katuu baalaltaar solisoniigi gerçelene (Tarbagatai, Deede Yde, Bookon g. m.)

Nɵgɵɵ talaasani zarim somonii namiin ba soveediin emkinyyd bol, ɵmçiin azaltaniigi martasan, tedenii dunda tariaatuşaalgiin kɵdɵlmɵri „ɵɵrɵɵ bɵtɵkɵ" josoor tabisan tula, tende niudargaçuud ɵɵsɵdiin koroto, tariaatusaalgiin amzaltiigi tasalduulka kɵdɵlmɵriiigi saad tybeg ygei erkileze baika juuma. Enyyn tukai ene ɵdɵriin dugaarta toiligdoson manai biçegçe Cerenii biçegees ilerkei şuu, tende nutagiin emkinyyd ɵmçiinkinii dundaa „kɵdɵlmɵri" erkileke geze 50-60 kilomeetr gazariin gortig dotorki ɵmçiinkinii cuglaanda nirekeer tatadag baina, ail byri jabaza nebterelgiin kɵdɵlmɵri erkileke dyriçel baika ygei baina. Ene kende keregtei azal geiçeb? —jɵrɵ alban koirogoor kandasan kereg bolzoi.

BK(b) N. Kizkomiin nɵgɵdygeer Sekritaar nɵk. Raazymov bol, kizaariin namiin idebketentei radioogoor jarildaa kiikedee „ɵmçiin azaltanaas cag bolzortoni ulasiin ujalga nekeze abka ygei jabadal bol, imagta angiiin daisadiin, kolkooznuudta dura ygei, butargakiigi kycegçediin garta oroson kereg" geze ceke kelsen baina.

Tere tula, manai respyybligiin bykii namiin emkiiin ekin tyryyçiin ujalga bol, egeel tyryyn ɵmçiin azaltanaar tariaatuşaalgiin tɵsɵbiigi gyicedkyylke bolno, jaabaç ɵmçiin azaltaniigi bejeeseni zailuulza orkiko josogyi, tedenii dunda niite nebterelgiin kɵdɵlmɵriiigi erkileke, enyyniigi erkilekedee imagta bolşoviig josoor, ɵmçiin azaltan bykende tariaatuşaalgiin kɵdɵlɵcegyi kuuliigi zyil byreereni oilguulza ɵkɵ, jaabaç urida mete niitiin kuraltataad, keden ygeer tɵsɵbɵɵ gyicedkegtei geed orkiko josogyi, ail bykende, tasag byride mergezeltei bolşoviiguudiigi tomilozo, tedeneer damzuulan ɵmçiin azaltaniigi niudargaçuudiin koroto sabaraas molto tataza aban oirkon zuura tedenii tariaatuşaalgiin tɵsɵbiigi gyicedkyylke josotoi.

Ulastaa ujalgata josoor tuşaaka daabarinuudaa tuşaaza gyicedkesen ygei ɵmçiin azaltan bol, kolkoozdo oroko erke ygei şuu, tiime tula tedeneer tariaatuşalgiin ba bişeç daabarinuudiin gyicedkyylze kolkoozdo oroko kɵndɵtɵ erke abkuulkiin temecel teeşe daiçaluulka keregtei. Enyyni uradaki biurokraat josonii kɵtɵlbɵriɵɵs ugtalan kolodoko, Kizaariin komiteediin pleenym kyrter jɵrɵkii deereni tariaatuşaalgiin ziliin tɵsɵbiigi gyicedkeze ugtaka, BK (b) N. TK-iin zyyn sibiriin kizkomdo mergezel oloson bolşoviig nɵk. Raazymoviigi tomilsoniigi bygedede medyylze, pleenym deere tyyn de ilalta dabasanaa raaparta ɵkɵɵr temeceke çukala.

Tiiketei kamra ken namiin kɵdɵlɵcegyi tariaatuşaalgiin kuuliigi dabaza, tɵsɵbɵɵ dyicedkelgyi sabotaaza gargaza baisan ɵmçiinkeniigi eris çangaar keseeze, bocodtoni surgaal bolgoko bidenii, ekin tyryyn kuuli sakigçadiin ene ɵdɵriin daiçalakii zorilgo mɵn şuu. Katuu daabari ɵgtɵsɵn niudargaçuud ba çanga çadaltanii daaltiigi kuuliiin katuu şugamaar nekeze abka zuura, katuu zemede oruulka josotoi bide.

N—iin

Ɵmçɵtɵ martaatai

Aga, Ɵrɵɵnɵin somon bol 6 kolkooznuudta aad ali ba niitiin dunda jabuulagdaka kɵdɵlmɵrinyydiigi ɵngɵrgɵkɵdɵɵ „Ɵmçɵtɵn" geze jɵrdɵɵ kelcedeg ygei, Şine ɵrɵɵnɵin tasag geze 40-50 byle ɵmçɵtɵn baika jum, tedeenii dunda cuglaa tatadagçgyi, cuglaa tataka gekede 50-60 kilomeetr gazarta aikabtar tarkuugaar suurizasan ba zarimuudni Oloviaannoi rajoonii, karaşiberiin ba Cagaan Uuliin somoniiç gazraas zyg çig ygei nyyze jabadag josotoi tynzengyi baidaltai azai

Ɵmçɵtɵnii tukai somsoveedç, A.G.K-nç zygees onco sanalaa tabidag ygeti baina gekiin kamta, ɵmçiin azaltan martaatai gekeer bolno şuu, ɵmçiin azaltaniigi toogoos gargaza bolkogyi geze Nɵk. Staalinii keleseniigi jaabaç martaza bolkogyi geeşe.

Duratai teeşe nyyze jabadag azalça ɵmçɵtɵn tukai Aimagiin gyicedkeke komiteed ba nutagiin soveediin ankaral tabikani odoo ɵdɵriin daiçalkii zorilgo bolood baina.

K-Geşyyn.

15/XI-32-34,6% | **15/XI-33-54,4%**

Tariaatuşaalgiin jabaca tukai 1933 onii nojaabriiin 15-nii mede

Aimaguud	Gycedkeseni %			
	MTS-iin kolkoozn.	Bişe kokooz.	Ɵmçɵtɵn	Kamta
Aga	—	99,0	89,0	98,0
Alair	60,5	105,6	55,8	77,5
Bargazan . . .	—	98,9	86,9	94,6
Bookon . . .	33,3	26,5	41,3	31,8
Tarbagatai . .	70,3	47,3	6,1	39,1
Jaruuna . . .	—	107,4	95,3	103,2
Zakaamin . .	—	57,9	45,4	56,6
Kabaanska . .	106,5	84,0	37,5	73,8
Kiaagta . . .	52,3	48,1	32,6	43,2
M-Şiber . . .	18,1	88,1	20,9	31,8
Selenge . . .	79,3	77,4	67,3	75,9
Tynken . . .	105,4	95,8	73,6	94,7
Kori	—	78,3	54,8	75,2
E-Bulagad . .	24,8	39,7	45.4	36,6
Kamta	52,7	66,5	33,0	54,4

Enyyn dotoroo: Jaarica—65,1 proc. şeniice—55,2 proc. ovioos—40,4 proc. bişe kyltyyri —37,2 proceente,

Udaarniguudiin kuralda—bolşoviig ugtamza

„Kubiskaliin" duradkal jaakadaa keregseegdene ygeib?

Aimagiin emkinyyd bol tyyniigi toiruulan ulas tɵriin kɵdɵlmɵri jabuulka josotoi

BK (b) N BURMOZKOM-iin TOBÇOONII TOGTOOL

„Başkiirtai mɵriicɵkɵ tukai"

Negen talaas B. M. respyybligiin kolkoozuud dotoroo mal azaliigi kegzyylke tukai kɵdɵlmɵriiigi erkim sainaar tabikaar mɵriicɵkɵ tukai kubiskal komuuniin uriaaltai ba nɵgɵɵ talaas tus Bur. Mon. respyyblig Başkiiratai mɵriicɵke tukai duradkaliigi yzeze tanilcaad BK(b) Namiin Mozkomiin togtookoni:

1) Buriaad oron Başkiirtai mɵriicɵkɵ tukai „kubiskal" komuuniin duradkaliigi batalka bɵgɵɵd tus mɵriicɵɵdɵ yndese bolgokodoo 1934 onii eces kyrter aduu maliin too tologoigi oloşoruulan ɵskɵkiin bodoto kemzeenyydiigi tabika zuuraa, eberte bodo maliin ba aduu moridiin talaar 5% dooşo bişe, koninii talaar 15% dooşo bişe ba gakain talaar 30% dooşo bişe bolno.

2) mal azaliigi toogiin ba çanariin talaar kegzyylke arga zyinyydiigi kimgadan kegzyylke arga zyinyydiigi kimgadan byridkesenii ba 1934 onii bagcaaka toogiin yndese deere nojaabriiin 20 kyrter Başkiiratai mɵriicɵkɵ doogovoriin karaagi tɵlɵblɵn zoikookiigi MK ba AKS dergedeki mal azaliin yrgelziin komiisiigi ujalgajka. Respyybligyyd kooronдoo soc. mɵriicɵɵ batalka cag bolzor ba gazar tukai Başkiiriin mozkomtoi kolboldoko

3) Başkiiratai mɵriicɵkɵdɵɵ gol bolgoko zyil bol malaa oloşoruulkiin ujalga mɵn bɵgɵɵd, eneni malaa sainaar ɵbɵlzyylsenii ba maliin tɵliigi 100 kubi ɵ s k ɵ n tezeesenii daraada kangagdaka geze toolood, Mozkomiin tobçoonii zygees bykii aikomuudta, namiin yyryydte, MTS ba MCS direegternyydte duradkakani „Kubiskal" komuuniin kandasan biçegiigi ɵrgɵnɵɵr zɵblɵn kelceze oilgoko jabadaliigi erke bişe emkidkeze, maliin ɵbɵlzɵlgɵdɵ beledkeke talaar tasaldalaa usadkakiin tukai, malaa erkim sainaar ɵbɵl zeigɵɵ ɵngɵrgɵkɵ, tomo ba nirai malaa korolto ygeigeer ondo oruulka ba maliin dutuugaar tɵrɵkɵ jabadaliigi usadkaka tukai bolon mɵn tyynçelen ulastaa mal azaliin edieliig cag bolzortoni byrimesɵn gyicedkeke tukai kolkoos, brigaada, somon ba rajoon koorondo socialiis mɵriicɵɵ jabuulka.

4) Başkiiratai mɵriicɵkɵ doogovoriin k a r a r a a g i tun kaglaka cag kyrter, Gazarkom, BK(b) Namiin aikomuud, komsomooliin mozkomiigi kubiskal komuuniin kandasan biçegiigi ba ene togtooliigi kɵtɵlbɵri bolgokiigi ujalgalka.

„Kubiskaliin" biçegte josotoi kariuu ɵkɵ keregtei

Socialiis mal azaliigi kegzyylke kɵdɵlmɵriiigi erkim sainaar tabika tukai Başkiiriiin respyybligtei mɵriicɵkɵ tukai Selengiin aimagiin „Kubiskal" komuuniin geşyydiin biçegiigi tolilosoн cagaas koişo mɵnɵɵ koriood konog ɵngɵrɵɵd baina.

Tus komuuniiн biçeg bolbol manai respyyblig dotoroo socialiis mal azaliigi kegzyylke jabadalda tokiooldoson amagalan bişe baidaliigi usadkaza, Buriaad Mongol respyylikiigi SSRK-iin tomokon mal azaltai baazanuudiin negen bolgon şilzyylke jabadalda azalçan arad zoniigi daiçalan elsyylkiin keregte imagta çukala udka çanartai baina şuu.

Manai respyyblig bol yndesen mal azaltai bolboç aduu maliin tologoi koroko jabadal mɵnɵɵ kyrter yrgezelseer. Yndesen aza akui bolko—ene malazaliigi kegzyylke jabadalda tokiooldo on amagalan bişe baidaliigi usadkaka keregte, namiin emkinyyd cemdɵɵ ba respyybligiin bolon aimagiin emkinyyd mɵnɵɵ kyrter kyçe çadal ba sanal bodoloo elsyylsen ygei, uridiin kuuçan baidalaar baiza baina.

Keden olon aimaguud dotoroo socialiis mal azaliigi oişooko toogyi yzel gargaza, tyyniigi ɵɵrɵɵ bytekede tabidag uçaruud olon baina, (Deede-Yde. Bookon, Mukar-Şiber g. m.). Ene oportuniis josonii bodomzolgiin ɵɵsɵɵ tus aimaguud dotoroo aduu malani caaçadaa koroko jabadal garça baina şuu.

„Kubiskal" komuuniin geşyydiin biçeg bol manai moziin ba rajoonii emkinyydees juu erisen bainab gebel, kolkooz, brigaada. feerme bykende ba somon, bɵlɵg, arban ɵrkɵtɵn byride niitiin ulas tɵriin kɵdɵlmɵri jabuulza, tus biçegiigi kolkoozçon bykende, azalça ɵmçɵtɵn bykende saitar oilguulza tedenii edebki keçeel kɵdɵlgɵkɵ kergtei baisan. Ene kɵdɵlmɵridɵ kamagiin tyryyn malaa erkim sainaar ɵbɵlzyylze, ondo oruulkiin beledkeliigi josoçolon jabuulkiigi çukalaçalka keregtei

Gebeç negeç rajoon, negeç somon, negeç kolkooz ene biçegte kariuu ɵgɵɵdii, jamarç niitiin oilguulka kɵdɵlmɵri jabuulaa edii, tus biçegiigi kolkoozçonii dunda oilguulka jabadaliigi kangaa edii baina. Menɵɵdɵriin manai soninii dugaarta tus „Kubikal" komuuniin biçeg tuşaa BK(b) Namiin Burmozkomiin gargasan togtooliigi tolilbobdi.

Ene togtooliigi ba „Kubikal" komuuniin gargasan biçegiigi kɵdɵɵ nutagiin namiin ba soveediin emkinyyd ene geseer kolkooz ba somon bykende ɵrgɵnɵɵr zɵblɵn kelceze, tyynii yndese deere tedenii koorondo socialiis mɵriicɵɵ jabuulka dolginiigi kɵdɵlgɵkɵ josotoi.

Aimagiin keblel soninuud bol enyyn tuşaa jikeken kɵdɵlmɵri emkidken jabuulka josotoi baisan bolboç tere bol ogto ygei. Deede Ydiin aimagiin „Bolşoviig kolkoozuudiin tɵlɵɵ" geze sonin bol enyyn tukai kolkoozuud dotoroo yyskel garguulza, tyynii ɵrgɵnɵɵr jabuulka josotoi aadla, karin enyyn tukai mɵnɵɵ kyrter medee edii.

Iime baidal bol caaşadaa tesesegyi. Aimagiin namiin, soveediin ba gazariin emkinyyd caaçadaa urida mete abiaagyi suun ygei, tere biçeg tukai bodoto keregiin kariuu emkidkeke josotoi. „Kubiskal" komuuniin biçegiigi kolkoozçon niite ɵrgɵn olooroo saişaan kyiieeze abka josotoi. Bidener bol Başkiirtai mɵriicezɵ socialiis maliigi kegzyylkiin talaar eris şuud amzalta dabaka josotoi baina.

Başkiirtai mɵriicɵkɵ jabadalda aduu malaa oloşoruulka tukai gol ujalga bolgon abtaka bolko tula, mɵnɵɵ maliin ɵbɵlzɵlgɵdɵ sainaar beledkeze tomo ba zize malaa gyiced sainaar ondo oruulkiin tɵlɵɵ temeceke çukala geze namiin mozkomiin tobçoon ceke zaasan baina. Tere tula ɵbɵlzɵlgiin beledkeliigi bolşoviig josoor jabuulkiin tɵlɵɵ bykii kyçe çadalaa daiçalka keregtei.

Socbaiduulaltada—beki finbaaziigi

Agiin bolşoviiguud tɵsɵbɵɵ gyicedkeze baina

Finaansiin froontoos Erkimlegçedte ulaan—tug, kozomtogçodto orgoozon—tug

Agiin aimag dotorki mɵngɵn sangiin 3 dugaar kvartaaliin tɵsɵbiin gyicedkeliigi aimagiin san zasiin tosoogiin medeegeer yzyylbel: Mogoitiin somon—142%, zugaalai 145%, Cagaan Uula 122%, Zydkeli 114% Sydente 112%, Budalan—109%, Tabtaanai—108%, Ɵzɵɵn—108%, Kynker—104%, Kara—şiber 102%, Onon-kamniganii kuşuun—99%, Agiin somon 84%, Aga—kangil—78%, Ortiin—78 kubi, Urida—Aga—76,8, Yreenii 71 proc. Alkana 56 proc. Tugçan—55 proc. Koito-Aga—49 proc Şandali—44proc. Duldarga41 proc. ba Cogto—kangil—31 proc. bolno,

Ijyyli—Aavgusta saranuud dotoroo Mogoitiin somonii soveed aikabtar gynzegei tasaldalda orosonii tula aimagiin gyicedkeke komiteediin zygees sentiaabriin 3 da orgoozon tug ilgeegdeseni mɵn soveediin tyryylegçe Bazariin bol bolşoviig josoor cegneze, sentiaabri sara dotor erkim kemzee abasani kyçeer 142 proc. tɵsɵbɵɵ dyyrgeze orson baina.

3 dugaar kvartaaliin mɵngɵn sangiin tɵsɵbiigi amzaltataigaar dyyrgesen somonuudiigi şagnakiin uçaraa Zoo Jɵk. foondo biralsan ulaan tug ba orgoozon tuguudiin kubaariigi kubaasani bol: Mogoitoos bucasan orgoozon tugiigi Şandaliin somondo ɵkɵ, urida Cagaan uuliin soveedta baisan ulaan tugiigi mɵn somondo yldeeke, aimagiin Ştaabiin nereer nege ulaan tug byteeze Zugalain somonii soveedta ilgeke, Cagaan uula, Sɵdɵntɵ ba Zydkeliiin somonii tyryylegçeneriin medelde 130-130 tekɵrig, Budlan Tabtanai.

Ɵrɵɵnii ba Kɵnkɵriin tyryynerte 77-77 tɵk. şagnal ɵkɵ geze aimagiin Ştaab togtooson baina. Ene tyryylegçener ɵɵsɵdiingɵɵ yzemzeer mɵngɵn sangiin udaarniguudiigi şagnaka bolno zugaaliin somonii soveed enyynii urida kvartaaluudta jikeken tasaldaltai baisanaa 3 dugaar kvartaalda erkim kemzee abasaniigi temdeglegdene, Karaşiberiin mɵngɵn sangiin keltesiigi daagça Badmiin toocoo medeegi erkimeer tabidag, tɵsɵbiin gyicedkeliin tɵlɵɵ temeceke temeceliigi ergɵlzɵ erkildeg tula aimagiin san zasiin şataar nege sariin calingiin kemzeegeer şagnal ɵgtɵsɵn azai.

4-deki kvartaaliin tɵsɵb bol uridaki kvartaalnuudaas keden kubi kariuucalgatai baika uçarni bol kɵdɵɵ azaliin naloog dotoriin tatari batalan kamagaalkiin tatabarinuudiigi kolkooznuud ba ɵmçiin azaltan 100 proc. gyicedkeke ba 4 dygeer kvartaaliin tɵsɵbiigi nojaabriiin 7 do 50 proc. aas dooşo bişe dyyrgeed baikiin zorilgo tabisan.

Niudargaçuudaas abtaka josotoi naloog tatariigi ogtiaabri 10 kyrter zaabol nekeze abka ba ynekeer tyliee abadag byleneriigi zɵbɵɵr şalgan yzeze ziliin 42 tɵk. zeeri çadaliin taliigi kargalcan kuriaaka uçartai bolno şuu.

Tus aimagiin kinan baicaaka komiis bol zarim somonuudiin bagcaagi şalgan yzeed Tugçanii somonii urdiin yileçed Dorziin ba Badmiin gegçediigi tus soveediin gargaşiigi tɵsɵbɵɵsɵɵ 300 proc. ilyy garşasan ba mɵngɵnii kereg buzagai muugaar emkidkesen tabisanii tula keregiigee aimagiin kuuli sakigça (prokuroorto) ɵgtɵsɵn baina.

Mɵngɵn sangiin kampaaniiin ulas tɵriin ba azakuin udka çanartai zyil asaniigi cegneke ygei opurtuniistanuudtai kair gam ygei temeceke socialiis mɵriicɵɵ ba udaarnigçaliigi ɵrgɵnɵɵr keregleze çadabal agiin aimagiin kolkoozçod ɵmçiin azalçad 4 dygeer kvartaaliin mɵngɵn sangiin kampaaniiin tɵsɵbiigi amzaltataigaar dyyrgeze çadaka josotoi.

Temer zamiin traansport deere

Nam bol temer zamaikidaas kooson ujalga, caarsan togtool bişe ynekeer bolşoviig kedelmeriigi erine

Niyde daldalka jabadaliigi eris zogcooko

Deede-Ydiin temer zamiin yyzel Innokeentijeviin Staanciin dipootoi namar—ebeliin çirelgede erkim sainaar beledkeke talaar socialiis meriiceegiin geree biçeg batalasan baika jum.

Ene meriicee kiisen jabadal jike sain yyskel men. Gebeç basa caasan deere zigtei gojoor geree biçeed tyynee bodoto kereg deereni bejelyylze çadaka ygei bolbol juunaas dooro muukai jabadal bolkoni zailaşa ygei.

Kerbee socialiis meriicee kiikiigi yyskeed caasan deere geree biçeed jike bagaç bol ujalganuudiigi kojor talaas abaad, tyynee bodoto kereg deereni cem gyiced kee bol—ene josotoi socialiis meriicee men ba namiin eriltiigi ynekeer gyicedkesen kereg bolno. Menee byke temer zamiin traansportiin urida keterkei jike kariuucalgatai yje tudasan baina — namar ebeliin çirelgiin teleb yje ekileed baina. Basa temer zamiin traansportiin kedelmeri tukai namiin TK-iin ba Arkomsoveediin togtooliigi bejelyylen ecesteni kyrgeke tyryyşiinkiees baga bişe kariuucalgatai zorilgo baina.

Baigaliin emeneki temer zamiin Deede-Ydiin yyzel Innokeentijeviin dipootoi meriicesen byke kelseenyydee jamar zerge kycendenf oruuiza baisan tukai karaad yzeke bolbol, dyyrgesen ygeigeer yle baran uul yyzeliin ketelberilegçed nam ba zasagiin gazariin niyde daldalka zamda bososon baizai

Miil kooson ygeer zemelke ygein tula nege keden oostoi faagtanuudiigi bodoto baidal deereeseni dooro tatan karuulajaa: Deede-Ydiin dipoogiin byke medeenyydiin caasan deere karakada iigeze biçesen baika.

—Poojozdodo paravooz egelge —100 proceent.

Paravooziin eryyl jabaca—92,2%

—Proguul saradaa 12 proc.

—Meriiceede byke kedelmeriçed kabaaduulagdasan..

—Niitiin kooliin tula produgtiin beledkeliin teseb 100 proc. gyicedkegdesen g. m. caaşaa.

Deede-Ydiin dipoodo ynekeeree tiime sain bygede amagalan uu? Bişe. Tiime bişe. Bodoto baidaliigi abaad karuulka bol caasan deere biçesen medeegees kolo selgyytei baika azai.

Poojozdodo egtesen paravoozuudiin 75% bolzoito cag dotoroo egtedeg ygei ba zarim yjede 16 cag kozomduulza egesen uçaraas zamiin byke jabuulgiin raspicaani ba tesebeni ebderedeg baina.

Paravooziin eryyl jabaciigi kenç medene ygei. Akalagça nariaadçagiin medeke ygei baikada ken medeke josotoi ba medee deere 92,2 proceent gesen toogiin kaanaas abça tabigdasaniigi medeke arga ygei.

Proguul saradaa—12 bişe, karin 112 baizai

Azaliin zarşamiin sakilga zedkenii albanda buzagai muugaar tabigdasan. Depoogiin dizyyrnener Pedmoorijev ba Andriuşkin, tyynçelen ugaaliin maaster Mojakov kedelmerideе cag yrgelze sogtuu jirekeer yle baran kedelmeriiingee yjede untaçadag baika jum.

Kedelmeriçenii zyygees deere durcagçadiin buzagai yzegdeliigi zogcoozo zemeteniigi kariuucalgada kabaadunlka tukai erilte kediiç kiisen bolbol dipoogiin zakirgaanii gazar jamarç kemzee abasan ygei emekid yrgelzalseer azai.

Zasabariaas garasan porovoozuud dakin zasarida oroko jabadal kodo tokiooldodog. Socialiis emçiigi kamagaalka jabadal buzagai şataar kaişa kereg tabigdasan.

Medeegiin caasan deere proguul saradaa 12 proc. geze temdeglesen baika begeed ynen statiistigiigi karakada sentiaabri sarada proguul 12 oroc. bişe, karin 112 proc. baizai. Enyyn deerees baicaakada dipoogiin ketelberilegçed bydyyligeer niyde daldalka poliitig kiiseni todorno.

Soc. meriicee ba udaarnigçalga kende ygei...

Ogtiaabri sarada kedelmeriçedeni bygede ·soc. mericeede kabaaduulagdasan baibaç gereenyydeni gyiced batalagdaa edii ba zarim brigadanuud geree batalsanaa mar taka jabadal yzyylsen baina.

Tus tusagaar batalsan geree ygei. Meriiceenii çanariigi ba tyynçilen gereegiin jamar zerge batalagdasaniigi kenç şalgaza yzesen ygei.

Udaarniguud 74%. Jamar kyniigi udaarnigta toolodog bainab gebel, ilyy jikeer kedelmerileze togtomol kelesenees ilyy kelese abasan, egtesen noormoo gyiced dyyrgesen ba proguul kiisen ygei. Ene dyrşileni ynekeer soc. meriicee ba udaarnigçalgiigi kazailgasan jabadal men.

Ynen şalgaad yzekede jike olon udaarniguudanik uurmagaar udaarnigiin nere zyyze jabasan baizai. Azaliin emkidkel jaaç ygei muugaar tabigdasan. Tuskai kereglegdeke matiriaaluud, azaliin zebseg g.m. cag bolzortoo beledkegdedeg ygei ba ynen şalgalta kiize yzekede sain mergezeltei kedelmeriçedeni kairan kedelmeriiingee cagiin 40-50 proceentiigi iişe tiişee yre ygei jumanii tula jabasaar geedeg baisan baina. Tyynçilen kododoo şakam parovooziin brigaadanuud jike jikeer caguudiigi demii geedeg baina.

Zişeelebel, maşiniist Şeevşenko sentiaabri sarada 82 cag geesen, maşiniişt Dergaan men sarada—60 cag geesen g.m. caaşaa.

Tebiin temer zamuudaas jiresen mergeziltei ba dyrşiltei kedelmeriçed gyiced sain kereglegdedeg ygei ba eesediin tuskai mergezelees ondoo kedelmerideе kereglegdeke jabadaluud yzegdene. Teden bol jike muu baira baidalda baina, geketei kamta jerenkii kedelmeriçenii baira baidal josoçolon tabigdaa ygei uçariigi dursan ygei duugai garaza bolomoor bişe şuu. Medee deere idee kooliin produugta 100% beledkegdesen geke begeed, negentaa tiime tula niitiin kool erkim sainaar tabignasan baika jumuu gebel, tii mede adaliiç juma ygei.

Namiin kolegtiiv niyde balaraar kandana.

Deere dursagdasan buzagai yregdelyydtei namiin kolegtiiv bykildeere ba komuniistnar tuskailan aaza temeceneb geze asuuka bol enyynde kariuu ganca—temecene ygei şakuu.

Temer zamiin traansportiin kedelmeri tukai namiin TK ba Arkomsoveed eeriingee tyykete togtol dotor temer zamiin traansport deere kedelmerilze bykii komuniistnaraas tusagaar kariuucalgiin erilte kiisen ba traansport deere ulas teriin keltesyydiigi togtooson daina.

Uul togtooliin josoor Deede—Ydiin yyzeliin komuniistnar eesediin kariuncalgiigi, avangaardiin yyrgiigi TK iin eriltiin josoor gyicedkeze eçee çadaa edii baina. Namiin kolegtiiviin tobçoon deere dursagdasan buzagai jabadaluudiigi eeriin suudal deere asuudal bolgozo tabisan ygei ba oosotoi zemeteniigi zemede kabaadulsan ygei azai.

Zygeer uul kolegtiiviin tobçoon bol k e d e n olon udaa suudal tatasan ba keden olon udaa ceber saikan togtoomzonuudiigi kedelmeriee şinedken baiguulka tus abasan bolboç, caasan togtoloos bişe bodoto bolşoviig kedelmeri alga azai.

Zişeelebel, namiin tobçoo bol gancakan sentiaabri sara dotor 8 udaa suudal kiisen baika juum.

Enyyn derees karakada Baigaliin emeneki temer zamiin D—Ydiin yyzel bol saikan ba jikenyyd caasan togtool, ujalganuudiigi abça caasan deere „gyicedkegdesenii“ tus kooson medeenyydiigi biçekeer nam ba zasagiin gazariin urida niyde daldalkaas biçe bodoto, bolşoviig ynekeer kedelmeri eçee jabuulza çadaa ygei baina.

Uçar iimede baigaliin emeneki temer zamiin 1-deki rajoonii ulas teriin keltes enyyn tus çukala ankaralaa kanduulka. Şara—kaiiuun

Litviinoviin Vaşingotoondeki keereldeen

„Kaan zasagiin yri zeelinyyd tukai soveediin katuu bodolgiigi kenç gunkuulza çadaka ygei“

Litviinov-Ryzveeltiin keereldeenii udaaral antisoveed kampaanida ami oruulna

Niy-iork, 15 (T). Litviinoviin Ryzveelttei keereldee jabuulza baigaa uçartai kolbogduulan „Niy iork Taims“ soninii biçekeni: keereldeenii koişo- tadagdalga bol ulas geze jerenkiidee tookiin tyryyn açagyi buliaaldaata asuudalnuudta soveed zasagiin emenees bodoto yge naiduulga erikeer ameerikiin zasagiin şiidesen deerees bolbo geke Tiin ene şiidebereni Soveed gereniigi ulas geze tooko zamda saad bolko ygei. Keereldeenii iime dyri janzani Litviinoviigi gaikuulba. Ameerikiin ba orosiin kariuucalgata niuuruud kamtiin tynkaglalaas bişe negeç, yge duugaraa ygei. Gebeç, Litviinov bol kamag bykii buliaaldaata asuudalnuud ulas geze tooşosonii syylde kelcegdekejum geze sanaza jabacan beze“.

„Niy-iork Geraald Tribiyn“ soninii medeegeer zasagiin gazariin kariuuçalgatai teleelegçeneriin dunda keereldekedee: Ryzveelte bol diplomaadiin karilcaa ekilkees tyryyn bykii gol gol asuudalnuud ta saitar kelcee jabuulkiigi eribe. Enyyniigini soveed zasag arcalgyi zebşeeke aabzageldene. „Baltimor Sen“ soninii (baicaaltiin josoor: tus keereldeen bol ulas geze tool gondo ceke kabaadakaç ygei asuu dalnuudta kyreze, kamag urislamza, yri, engiin proteenzi- koontrpeeteenzinyydte kerebe geke.

Keereldeenii gortigiin jikedesen uçar deerees ulas geze toolgonii tunkaglal koiçuluulagdaba. Sonin biçegyydiin medeegiin josoor Ryzveeltiin sanakani: Litviinoviin Vaşingtoondo baigaa cagta sain diplomatii bolbol kamag bykii asuudalnuudiigi şiidkeze çadana. Ene zam deere saad bolko zyil ygei. Kerbee ede bykii yge abiaa nuudani kariuucalgatai niuurnuudiin sanal jum bolni keereldeenii zam deere tygşyyritei baidal tokiooldozo magad geze zarim niuuruud sanana.

SSRK ba KAKŞ koorondo zokistoi karilcaa jabuulkiin taliigi barigçad bol **„diplomaadiin karilcaa ekilee ygei baisan aad, yri zeeli, preteenzi, koontrpreteezişyyg asuudalnuudiigi kelceke ygei sove diin katuu bodolgiigi** manai gadaada keregiin ministerstvede olgoko ygei geeçe juu?“ geze asuuna. Zarim kariuucalgata çinoovniguudiin zygeez ali olon zasaguud ene asuudalda soveediin poziisiigi gunkuulka geze zabdaad tere zabdalganuudni sandaran butardag baisiini medeke ygei meteer aaçalsanaasni SSRK—KAKŞ iin karilcaka taliigi barimtalagçadani teşe jadaad, „ede çinoovniguud bol **soveediin zasagii katuu bodolgo kubilkaas yle baran ulam byri bekizebe.** Kerbee iigeze baisaar karilcaa baiguulkiin arga zabiigi aldaza orkioo bol kariuucalgani tedenii beje deere“ geze batalna.

SSRK de esergyy kyçenyyd kedelbe

Vaşangtoon, 16 (T) Litviinoviin KAKŞ da jirekeleer zogcoson SSRK gi ulas geze toolgiigi esergyycekiin kampaani nojaabri 13nii eder dakinaa syzeren kedelebe. „Geraald Tribiyyn“ sonindo biçegdesen Keestliiin (Gyyveriin yjede gadaada keregiin miniistriin pomooşnig baisan kyn) biçeg bol Jyyziin soveediigi esergyyceke poziiciigi dakinaa emeerne.

Baruun Veriingi moziin respyyblikiin senaator Garfiild gegçe „SSRK ulas bolbol ameerkiin zasagiigi unagaaza şazaniigi ygei kiikiin zorilgotoi“ geze yndese barimtalan ulas geze tolgiigi ecergyysen sonin biçegte biçene, Ameerikiin legionii komandiir Klovleende nutagta kelsen yge dotoro Soveediigi ulas geze toolgiigi buruuşaan kelebe.

Germaaniiin rekstaagiin „songolto“

Songoltogyi „songuuliiin“ den

Faşiizm bol komuniizmiin buuraşagyi kyçenii emene şiçerne

Moskvaa, 16 (T). Nojaabriin 12 iin eder byke Germaani dotor reikstaagto „songolto“ ba plebesciit kojoriigi yildesenii nereer „arad zonii ynen sanaliigi karuulka“ yzegdel garaba.

Tologoin caaza, engiin aluurdalga, 80 mingan zobogçodtoi konclaagernuud, negzyyl, bederelge kinaltada abalga, kakama dyyresen tyrmenyyd—ede bykiinyyd bol tyykede yzegdeegyi golosovaaniiin (gar ergelgenii) yrıigi karuulsan jerenkii uçar baidalani men.

Zygeer Giitleriin çusata zasag bol ene uçar baidaldaç naidaa ygei. Tus zasag bol gar ergelgenees arcasan zonuudiigi sabtoaaznig geze toolokob, zasagta esergyycen buruu nomtondo ergegçediigi daisangeze toolokob geze bygedede erteenees sanuulsan baina.

Ecesiin syylde „songolto“ ba „plebisciitiin“ eder jike jike kotonuud ilangajaa Berlin deere faşis tanuudiin ştyyrmeçed ba tuskai otriaaduud alas garagçadiin bailgan „songoltiin“ kaircag teişe abaaçaza baalaltiin josoor gar ergyylbe.

Zasagiin telee ergegdesen zarim kubi garnuudiin şinze tukai „Voolf“ aagenstviin zasagiin telee konclaagerta baigaaçadiin olo okini ergebe“ gesen deerees cegnekede bolko baina.

„Voolf“ aaginstviin medeegeer kamta 43 milioon garnuud ergegdeze, tyynii 40 miliooni (bujuu 92 kubi, zasagiin telee, 3 miliooni (8 kubi) komuniistiin telee ergebe „Plebiscit“ deere kamta deeree 43 mil. garnuud ergegdeze, tyynii 41 milioon bujuu 93 proceenteni „zaa“ geze ergebe, 4,7 proceenteni „ygei“geze ergebe.

Komuniis namiin telee ergegdeed ynen deere toologdoson garnuud kamta 3352289 (8roc) bolbo.

Nojaabri 12 ba 13 nii ederyydte

Vaşangtoon, 16 (T) Nojaabriiin 12 iin eder Litviinov bol Ryzveelttei keereldekiin tula cagaan baişanda jirebe. Keereldeeni kojor cag tukai yrgelzelbe, Litviinoviigi ydeşen jabasan gadaada keregiin miniisterstviin tuskai pomooşnig Byyilit gegçe „urida josoor keereldeen amzaltatai jabuulagdaza baina“ geze medyylbe.

***

Vaşangtoon, 16 (T) KAKŞ in urislamziin tobçoonii kedee azaliin baankiin erkilegçe Morgentaan gedeg Litviinovlin daşaramda (cengelge) kiibe.

Redaagtor ŞIRABOON

Из-ва „Бурправда“ и „Ун эн“